

Ζωντανεύοντας τα Χρώματα της Κύπρου: Τα Παιδιά Πρεσβευτές στο Μονοπάτι του Διαμαντή

Σύντομη Περιγραφή – Τεκμηρίωση Συμμετοχής Σχολείου

Το Δημοτικό Σχολείο Ευρύχου αποτελεί ιδιαίτερα κατάλληλη σχολική μονάδα για την υλοποίηση του προτεινόμενου πολιτιστικού προγράμματος, καθώς βρίσκεται σε μια περιοχή με έντονη πολιτιστική ταυτότητα και μακρόχρονη ιστορική διαδρομή. Η Ευρύχου, ως ιστορικό κέντρο της Σολέας, προσφέρει άμεση πρόσβαση σε μουσεία, μνημεία, παραδοσιακά εργαστήρια και χώρους πολιτιστικής αναφοράς, οι οποίοι αποτελούν αυθεντικές πηγές έμπνευσης και βιωματικής μάθησης.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μεγαλώνουν μέσα σε μια κοινότητα στενά συνδεδεμένη με την ιστορία, τα έθιμα και τις παραδόσεις της Κύπρου, γεγονός που καθιστά το πολιτιστικό πρόγραμμα άμεσα σχετικό με τις προσωπικές τους εμπειρίες. Παράλληλα, το σχολείο διαθέτει μακρά παράδοση συμμετοχής σε δράσεις εξωστρέφειας και συνεργασίας με τοπικούς φορείς και δημιουργούς. Η μικρή, οικογενειακή δομή της σχολικής μονάδας ευνοεί την ενεργό, βιωματική και προσωπική εμπλοκή όλων των παιδιών στις δράσεις.

Κεντρική Ιδέα του Προγράμματος

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών με το έργο του σπουδαίου Κύπριου ζωγράφου **Αδαμάντιου Διαμαντή**, με στόχο την ανάδειξη της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς και τη μετατροπή των παιδιών σε ενεργούς πρεσβευτές του πολιτισμού.

Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων έργων του Διαμαντή, οι μαθητές/μαθήτριες θα ανακαλύψουν όψεις της κυπριακής ζωής, της λαϊκής παράδοσης, των επαγγελμάτων και των ανθρώπινων ιστοριών που αποτυπώνονται στη ζωγραφική του. Το εικαστικό έργο θα αποτελέσει αφετηρία για δημιουργική έκφραση μέσα από το θέατρο, τον χορό, τον κινηματογράφο, τη μουσική και τα εικαστικά.

Στόχοι του Προγράμματος

Γενικοί Στόχοι

- Καλλιέργεια πολιτιστικής συνείδησης και σεβασμού προς την πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου
- Ανάπτυξη αισθητικής αντίληψης και δημιουργικής σκέψης
- Ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών/μαθητριών στον πολιτισμό

Ειδικό Στόχοι

- Γνωριμία με τη ζωή και το έργο του Αδαμάντιου Διαμαντή

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας, επικοινωνίας και ομαδικής δημιουργίας
- Σύνδεση της εικαστικής τέχνης με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης
- Κατανόηση της έννοιας της πολιτιστικής συνέχειας και εξέλιξης
- Ενίσχυση της αυτοέκφρασης και της αυτοπεποίθησης των παιδιών

Δραστηριότητες – Μεθοδολογία

- Οργανωμένες επισκέψεις σε μουσεία και πολιτιστικούς χώρους
- Παρατήρηση, ανάλυση και συζήτηση έργων του Διαμαντή
- Δημιουργικά εργαστήρια με καλλιτέχνες από το θέατρο, τον χορό, τον κινηματογράφο και τα εικαστικά
- Δημιουργία θεατρικών σκηνών, χορογραφιών, σύντομων φιλμ, εικαστικών έργων ή μουσικών συνθέσεων εμπνευσμένων από τους πίνακες
- Παρουσίαση των τελικών δημιουργιών στην τοπική κοινότητα

Η προσέγγιση είναι βιωματική, διαθεματική και μαθητοκεντρική, δίνοντας έμφαση στη δημιουργία και όχι στη στείρα γνώση.

Ιδιαίτερα Στοιχεία που Αναδεικνύονται

- Η **προσωπική ματιά** των μαθητών/μαθητριών πάνω στους πίνακες του Διαμαντή και η μετατροπή τους σε σύγχρονες καλλιτεχνικές δημιουργίες
- Ο **συνδυασμός παλιού και νέου**, ώστε τα παιδιά να αντιληφθούν ότι ο πολιτισμός δεν είναι στατικός αλλά εξελίσσεται μέσα από τη δική τους συμμετοχή
- Η ανάδειξη **επαγγελματιών, τεχνικών, καθημερινών σκηνών και ανθρώπινων ιστοριών** που διασώζονται μέσα από την τέχνη και ζωντανεύουν με σύγχρονους τρόπους έκφρασης

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- Οι μαθητές/μαθητρίες θα αναπτύξουν βαθύτερη σχέση με την κυπριακή πολιτιστική κληρονομιά
- Θα αποκτήσουν εμπειρίες καλλιτεχνικής δημιουργίας και συνεργασίας
- Θα λειτουργήσουν ως **ενεργοί πρεσβευτές του πολιτισμού** μέσα στη σχολική και ευρύτερη κοινότητα
- Θα καλλιεργηθεί η αντίληψη ότι η τέχνη αποτελεί ζωντανό μέσο έκφρασης και επικοινωνίας

Προτεινόμενες Δράσεις για το Σχέδιο

«Ζωντανεύοντας τα Χρώματα της Κύπρου: Τα Παιδιά Πρεσβευτές στο Μονοπάτι του Διαμαντή»

1. Γνωριμία με τον Αδαμάντιο Διαμαντή – «Διαβάζοντας» τους Πίνακες

Δράση 1: Παρατηρώ – Ανακαλύπτω – Συζητώ

Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν επιλεγμένους πίνακες του Διαμαντή (π.χ. μορφές από την «Κυπριακή Εποποιία» ή καθημερινές σκηνές). Με καθοδηγητικές ερωτήσεις:

- Ποιοι είναι οι άνθρωποι;
- Τι κάνουν;
- Ποια συναισθήματα εκφράζουν;
- Τι χρώματα χρησιμοποιούνται και γιατί;

Στόχος: Ανάπτυξη οπτικής αντίληψης και κριτικής σκέψης.

Δράση 2: Μπαίνω στη θέση του ήρωα

Κάθε παιδί επιλέγει μια μορφή από πίνακα και γράφει ή αφηγείται:

- ποιος/ποια είναι,
- πώς είναι η καθημερινότητά του/της,
- τι όνειρα ή δυσκολίες έχει.

Στόχος: Ενσυναίσθηση και κατανόηση της ανθρώπινης διάστασης της τέχνης.

2. Από τον Πίνακα στο Θέατρο – «Οι Μορφές Ζωντανεύουν»

Δράση 3: Παγωμένες Εικόνες (tableaux vivants)

Τα παιδιά, σε ομάδες, αναπαριστούν με το σώμα τους μια σκηνή από πίνακα του Διαμαντή.
Στη συνέχεια:

- «ξεπαγώνουν» και δημιουργούν σύντομους διαλόγους.

Στόχος: Σωματική έκφραση, συνεργασία, θεατρική αγωγή.

Δράση 4: Μικρά θεατρικά στιγμιότυπα

Με βάση τους πίνακες, οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν σύντομες σκηνές από:

- την καθημερινή ζωή,
- παραδοσιακά επαγγέλματα,
- οικογενειακές στιγμές.

Στόχος: Δημιουργική δραματοποίηση και σύνδεση τέχνης–ζωής.

3. Κίνηση και Χορός – «Τα Χρώματα Κινούνται»

Δράση 5: Χορεύοντας τον Πίνακα

Τα παιδιά επιλέγουν χρώματα και συναισθήματα από έναν πίνακα και τα αποδίδουν με:

- κινήσεις σώματος,
- ρυθμό,
- παραδοσιακή ή σύγχρονη μουσική.

Στόχος: Ελεύθερη έκφραση και σύνδεση εικαστικών με την κίνηση.

Δράση 6: Από τον παραδοσιακό στον σύγχρονο χορό

Μέσα από εργαστήριο:

- ξεκινούν με παραδοσιακά κυπριακά βήματα,
- τα μετασχηματίζουν σε σύγχρονες χορευτικές κινήσεις.

Στόχος: Κατανόηση της εξέλιξης του πολιτισμού.

4. Κινηματογράφος – «Ο Πίνακας Γίνεται Ιστορία»

Δράση 7: Δημιουργία μικρού φιλμ

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- επιλέγουν έναν πίνακα,
- γράφουν ένα απλό σενάριο,
- κινηματογραφούν μια μικρή ιστορία εμπνευσμένη από αυτόν.

Στόχος: Ανάπτυξη δεξιοτήτων αφήγησης και ψηφιακού γραμματισμού.

Δράση 8: Πριν και Μετά τον Πίνακα

Τα παιδιά δημιουργούν βίντεο που δείχνει:

- τι συνέβη πριν,
- τι συνέβη μετά τη σκηνή του πίνακα.

Στόχος: Δημιουργική φαντασία και αφηγηματική σκέψη.

5. Εικαστικά – «Διαμαντής με τα Μάτια των Παιδιών»

Δράση 9: Επαναδημιουργώ τον Πίνακα

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- ζωγραφίζουν τον ίδιο πίνακα,
- αλλά σε σύγχρονο πλαίσιο (σήμερα, στο χωριό τους, στο σχολείο).

Στόχος: Σύνδεση παρελθόντος–παρόντος.

Δράση 10: Κολάζ Παλιού και Νέου

Συνδυασμός:

- παραδοσιακών στοιχείων,
- σύγχρονων υλικών (φωτογραφίες, περιοδικά, ψηφιακά στοιχεία).

Στόχος: Πειραματισμός με υλικά και τεχνικές.

6. Τοπική Κοινότητα – «Μαθαίνω από τους Ανθρώπους του Τόπου μου»

Δράση 11: Συνέντευξη από τον παππού και τη γιαγιά

Τα παιδιά παίρνουν συνέντευξη από μεγαλύτερα άτομα της κοινότητας για:

- επαγγέλματα,
- έθιμα,
- καθημερινή ζωή παλιά.

Στόχος: Διαγενεακή μάθηση και προφορική ιστορία.

Δράση 12: Συνάντηση με τοπικούς τεχνίτες

Επίσκεψη ή εργαστήριο με:

- υφαντή,
- αγγειοπλάστη,
- ξυλογλύπτη.

Στόχος: Σύνδεση τέχνης και παράδοσης.

7. Τελική Δράση – «Τα Παιδιά Πρεσβευτές Πολιτισμού»

Δράση 13: Πολιτιστική Γιορτή / Έκθεση

Παρουσίαση στην κοινότητα:

- θεατρικών,
- χορευτικών,
- εικαστικών έργων,
- προβολή φιλμ.

Στόχος: Εξωστρέφεια και ενεργός ρόλος των παιδιών ως πρεσβευτές πολιτισμού.

Δράση 14: Δημιουργία «Μονοπατιού Διαμαντή» στο σχολείο

Έκθεση έργων και στάσεις με:

- πίνακες,
- QR codes με βίντεο και αφηγήσεις των παιδιών.

Στόχος: Μόνιμο πολιτιστικό αποτύπωμα στο σχολείο.

Κατανομή Δράσεων Ανά Τάξη

«Ζωντανεύοντας τα Χρώματα της Κύπρου: Τα Παιδιά Πρεσβευτές στο Μονοπάτι του Διαμαντή»

Α΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Παρατηρώ – Νιώθω – Εκφράζομαι

Δράσεις:

- **Παρατηρώ** τους **πίνακες** του **Διαμαντή**
Αναγνώριση χρωμάτων, μορφών και συναισθημάτων.
- **Ζωγραφίζω** **ό,τι** **μου** **έκανε** **εντύπωση**
Ελεύθερη εικαστική έκφραση εμπνευσμένη από έναν πίνακα.
- **Παγωμένες** **εικόνες**
Τα παιδιά αναπαριστούν με το σώμα τους στάσεις και κινήσεις μορφών από τους πίνακες.

Δεξιότητες:

- Παρατήρηση

- Συναισθηματική έκφραση
 - Ανάπτυξη φαντασίας
-

Β΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Οι άνθρωποι και η καθημερινή ζωή

Δράσεις:

- **Ποιος είναι αυτός;**
Δημιουργία σύντομων προφορικών ιστοριών για μορφές των πινάκων.
- **Ζωγραφίζω τότε – ζωγραφίζω τώρα**
Σύγκριση παλιάς και σύγχρονης καθημερινής ζωής.
- **Θεατρικό παιχνίδι ρόλων**
Απλές σκηνές καθημερινότητας βασισμένες στους πίνακες.

Δεξιότητες:

- Προφορικός λόγος
 - Κατανόηση κοινωνικού πλαισίου
 - Συνεργασία
-

Γ΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Παράδοση – Έθιμα – Επαγγέλματα

Δράσεις:

- **Γνωρίζω τα παραδοσιακά επαγγέλματα**
Μελέτη μορφών (γεωργός, υφάντρα κ.ά.) στους πίνακες.
- **Συνέντευξη από παππού/γιαγιά**
Συλλογή προφορικών μαρτυριών.
- **Δημιουργία θεατρικού στιγμιότυπου**
Αναπαράσταση ενός παραδοσιακού επαγγέλματος.

Δεξιότητες:

- Ιστορική συνείδηση
 - Ενσυναίσθηση
 - Ομαδική εργασία
-

Δ΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Τέχνη και Σώμα – Κίνηση και Συναίσθημα

Δράσεις:

- **Χορεύω** **τον** **πίνακα**
Απόδοση συναισθημάτων και χρωμάτων μέσα από κίνηση.
- **Από τον παραδοσιακό στον σύγχρονο χορό**
Μετασχηματισμός παραδοσιακών μοτίβων.
- **Δημιουργία** **ομαδικής** **χορογραφίας**
Εμπνευσμένη από συγκεκριμένο έργο του Διαμαντή.

Δεξιότητες:

- Σωματική έκφραση
 - Ρυθμός
 - Συνεργασία
-

Ε΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Αφήγηση – Εικόνα – Ψηφιακή Δημιουργία

Δράσεις:

- **Πριν** **και** **μετά** **τον** **πίνακα**
Γραφή και δραματοποίηση ιστορίας.
- **Δημιουργία** **μικρού** **φيلم**
Σενάριο, ρόλοι, κινηματογράφηση.
- **Σύγχρονη** **επιαναπροσέγγιση** **πίνακα**
Μεταφορά του θέματος στη σημερινή εποχή.

Δεξιότητες:

- Δημιουργική γραφή
 - Ψηφιακός γραμματισμός
 - Κριτική σκέψη
-

ΣΤ΄ Δημοτικού

Θεματικός Άξονας: Πολιτισμός – Ταυτότητα – Πρεσβευτές

Δράσεις:

- **Έρευνα** **για τον Διαμαντή** **και το έργο του**
Σύνθεση πληροφοριών και παρουσίαση.
- **Δημιουργία** **QR codes** **&** **ψηφιακού υλικού**
Βίντεο, αφηγήσεις, παρουσιάσεις.
- **Οργάνωση** **του** **“Μονοπατιού** **Διαμαντή”**
Συντονισμός τελικής έκθεσης και παρουσίασης στην κοινότητα.

Δεξιότητες:

- Υπευθυνότητα
- Οργάνωση
- Πολιτιστική συνείδηση

Κοινή Δράση Όλου του Σχολείου

«Πολιτιστική Γιορτή – Τα Παιδιά Πρεσβευτές»

- Παρουσίαση θεατρικών, χορευτικών και εικαστικών έργων
- Προβολή φιλμ
- Έκθεση έργων στο σχολείο και στην κοινότητα

Παιδαγωγική Αξία της Κατανομής

- ✓ Κλιμακωτή ανάπτυξη δεξιοτήτων
- ✓ Συμμετοχή όλων των μαθητών/μαθητριών
- ✓ Διαθεματική και βιωματική προσέγγιση
- ✓ Σαφής σύνδεση με πολιτιστική ταυτότητα

Δράσεις βασισμένες στον πίνακα

«Ο κόσμος της Κύπρου» – Αδαμάντιος Διαμαντής

Παιδαγωγική Αφετηρία

Ο πίνακας δεν είναι απλώς έργο τέχνης· είναι **ένα οπτικό αφήγημα της κυπριακής κοινωνίας**, ένας «κόσμος» ανθρώπων, επαγγελματιών, συναισθημάτων και ιστοριών σε φυσικό μέγεθος ζωής.

1. Πριν την Επίσκεψη – Προετοιμασία στο Σχολείο

Δράση 1: «17,5 μέτρα – πόσο μεγάλο είναι;»

- Τα παιδιά μετρούν **17,5 μέτρα**:
 - ο στην αυλή,
 - ο στον διάδρομο του σχολείου,
 - ο με σχοινί ή με βήματα.
- Συζητούν:
 - ο Πόσοι άνθρωποι χωράνε;
 - ο Τι μπορεί να “χωρέσει” σε έναν κόσμο 17,5 μέτρων;

Στόχος: Χωρική αντίληψη & προετοιμασία για την εμπειρία του έργου.

Δράση 2: Γνωρίζω τον «κόσμο» πριν τον δω

Παρουσίαση αποσπασμάτων ή λεπτομερειών του πίνακα (όχι ολόκληρου).

Ερωτήσεις:

- Ποιοι άνθρωποι μπορεί να υπάρχουν;
- Τι επαγγέλματα φαντάζεστε;
- Είναι χαρούμενοι ή κουρασμένοι;

Στόχος: Ενεργοποίηση φαντασίας και πρόβλεψη.

2. Κατά την Επίσκεψη στη Λεβέντειο Βιβλιοθήκη

Δράση 3: «Περπατώ μέσα στον πίνακα»

Τα παιδιά:

- περπατούν αργά κατά μήκος των 17,5 μέτρων,
- σταματούν σε μορφές που τους «μιλούν».

Κάθε παιδί επιλέγει **μία μορφή**.

Στόχος: Προσωπική σύνδεση με το έργο.

Δράση 4: Η μορφή που διάλεξα

Σε φύλλο εργασίας ή προφορικά:

- Ποιος/ποια είναι;
- Τι δουλειά κάνει;
- Τι σκέφτεται αυτή τη στιγμή;
- Τι θα έλεγε αν μπορούσε να μιλήσει;

Στόχος: Ενσυναίσθηση και αφηγηματική σκέψη.

3. Μετά την Επίσκεψη – Δημιουργικές Δράσεις στο Σχολείο

3Α. Δράσεις Θεάτρου & Ρόλων

Δράση 5: «Η μορφή βγαίνει από τον πίνακα»

Τα παιδιά:

- ντύνονται απλά (σάλι, καπέλο, ποδιά),
- μπαίνουν στον ρόλο της μορφής τους,
- παρουσιάζονται σε κύκλο λέγοντας:

«Είμαι ο/η ... και αυτός είναι ο κόσμος μου».

Στόχος: Δραματοποίηση και ταύτιση.

Δράση 6: Ο κόσμος συναντιέται

Μικρές ομάδες μορφών:

- συναντιούνται,
- συνομιλούν,
- δημιουργούν μια σκηνή καθημερινής ζωής.

Στόχος: Συνεργασία και κοινωνική κατανόηση.

3B. Δράσεις Εικαστικών

Δράση 7: Ο δικός μας «κόσμος» σε μέτρα

- Κάθε τάξη δημιουργεί **1–2 μέτρα** ζωγραφικής.
- Όλα τα κομμάτια ενώνονται σε έναν **μακρύ σχολικό πίνακα**.

Στόχος: Συλλογική δημιουργία και βιωματική κατανόηση μεγέθους.

Δράση 8: Τότε και Τώρα

Δίπλα στη μορφή του Διαμαντή:

- ζωγραφίζουν τον **ίδιο ρόλο σήμερα** (π.χ. αγρότης τότε – αγρότης τώρα).

Στόχος: Σύνδεση παρελθόντος–παρόντος.

4. Δράσεις βασισμένες στο βιβλίο

«Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος μας;» – Σάντη Αντωνίου

Δράση 9: Ανάγνωση & φιλοσοφικός κύκλος

Ανάγνωση του βιβλίου και συζήτηση:

- Είναι ίδιος ο κόσμος για όλους;
- Μετριέται ο κόσμος μόνο σε μέτρα;
- Τι μεγαλώνει και τι μικραίνει τον κόσμο μας;

Στόχος: Καλλιέργεια στοχαστικής σκέψης.

Δράση 10: Ο δικός μου κόσμος

Τα παιδιά δημιουργούν:

- ζωγραφιά,
- κείμενο,
- ή μικρό κολάζ με τίτλο:
«Ο κόσμος μου είναι...»

Στόχος: Αυτοέκφραση και ταυτότητα.

Δράση 11: Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος της τάξης μας;

Η τάξη αποφασίζει:

- τι αξίες χωρούν στον κόσμο τους (φιλία, σεβασμός, συνεργασία),
- δημιουργεί έναν συμβολικό «μετρητή κόσμου».

Στόχος: Κοινωνική αγωγή και ενσυναίσθηση.

5. Σύνδεση Πίνακα & Βιβλίου – Κορύφωση

Δράση 12: Από τον κόσμο της Κύπρου στον δικό μας κόσμο

Συζήτηση – σύνθεση:

- Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος του Διαμαντή;
- Πόσα μέτρα είναι ο δικός μας κόσμος σήμερα;
- Τι κρατάμε και τι αλλάζουμε;

Στόχος: Συνειδητοποίηση πολιτιστικής συνέχειας.

6. Τελική Παρουσίαση

Δράση 13: «Ο κόσμος μας σε 17,5 μέτρα»

Έκθεση:

- ζωγραφικών έργων,
- θεατρικών μονολόγων,
- αποσπασμάτων από το βιβλίο,
- βίντεο ή ηχογραφήσεων παιδιών.

Στόχος: Τα παιδιά ως πρεσβευτές πολιτισμού.

Για έντυπο αίτησης – έτοιμη φράση

Ο πίνακας «Ο κόσμος της Κύπρου» λειτουργεί ως πυρήνας βιωματικής μάθησης, όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες δεν παρατηρούν απλώς ένα έργο τέχνης, αλλά εισέρχονται κυριολεκτικά και συμβολικά μέσα στον κόσμο του, τον ερμηνεύουν, τον συγκρίνουν με τον δικό τους και τον μετασχηματίζουν σε σύγχρονη καλλιτεχνική έκφραση.

«Ο Κόσμος της Κύπρου» του Αδαμάντιου Διαμαντή

Δράσεις και Φύλλα Εργασίας ανά Τάξη (Α΄–ΣΤ΄ Δημοτικού)

Το ακόλουθο υλικό συνδέει τον πίνακα «Ο κόσμος της Κύπρου» (17,5 μ.) και το βιβλίο της Σάντης Αντωνίου «Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος μας;» με

συγκεκριμένες, βιωματικές δράσεις και ενδεικτικά φύλλα εργασίας, προσαρμοσμένα αναπτυξιακά για κάθε τάξη του Δημοτικού.

A΄ Δημοτικού – «Βλέπω τον κόσμο»

Δράσεις

- Παρατήρηση αποσπασμάτων του πίνακα και αναγνώριση χρωμάτων και μορφών
- Περπατώ τα 17,5 μέτρα στην αυλή του σχολείου
- Ζωγραφίζω τη μορφή που μου άρεσε περισσότερο

Φύλλο Εργασίας A΄

Τίτλος: Η μορφή που διάλεξα

- Κύκλωσε το χρώμα που βλέπεις πιο συχνά στον πίνακα
- Ζωγράφισε έναν άνθρωπο από τον πίνακα
- Πώς νομίζεις ότι νιώθει;

B΄ Δημοτικού – «Οι άνθρωποι στον κόσμο του πίνακα»

Δράσεις

- Επιλογή μιας μορφής και προφορική αφήγηση
- Θεατρικό παιχνίδι: «Γίνομαι ο άνθρωπος του πίνακα»
- Σύγκριση παλιάς και σημερινής ζωής

Φύλλο Εργασίας B΄

Τίτλος: Ποιος/ποια είμαι;

- Ονομάζομαι
- Η δουλειά μου είναι
- Μια μέρα στη ζωή μου είναι

Γ΄ Δημοτικού – «Επαγγέλματα και ιστορίες ζωής»

Δράσεις

- Εντοπισμός παραδοσιακών επαγγελμάτων στον πίνακα
- Συνέντευξη από παππού/γιαγιά
- Δημιουργία μικρού θεατρικού στιγμιότυπου

Φύλλο Εργασίας Γ΄

Τίτλος: Η ιστορία ενός ανθρώπου

- Ποιο επάγγελμα βλέπεις;
- Τι εργαλεία χρησιμοποιεί;

- Γράψε 3 προτάσεις για τη ζωή του/της

Δ΄ Δημοτικού – «Συναίσθημα και κίνηση»

Δράσεις

- Χορεύω τα χρώματα και τα συναισθήματα του πίνακα
- Μετατροπή παραδοσιακής κίνησης σε σύγχρονη
- Ομαδική χορογραφία

Φύλλο Εργασίας Δ΄

Τίτλος: Τα συναισθήματα του κόσμου

- Διάλεξε μια μορφή
- Τι συναίσθημα δείχνει;
- Πώς θα το έδειχνες με το σώμα σου;

Ε΄ Δημοτικού – «Αφήγηση και δημιουργία»

Δράσεις

- «Πριν και μετά τον πίνακα» (δημιουργική γραφή)
- Δημιουργία μικρού βίντεο ή θεατρικού μονολόγου
- Σύνδεση με το βιβλίο «Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος μας;»

Φύλλο Εργασίας Ε΄

Τίτλος: Πόσα μέτρα είναι ο κόσμος μου;

- Τι κάνει τον κόσμο ενός ανθρώπου μεγάλο;
- Τι τον μικραίνει;
- Γράψε ένα μικρό κείμενο (5–6 προτάσεις)

ΣΤ΄ Δημοτικού – «Πολιτισμός και ταυτότητα»

Δράσεις

- Έρευνα για τον πίνακα και τον Διαμαντή
- Σύνδεση του πίνακα με τη σημερινή κοινωνία
- Δημιουργία ψηφιακού υλικού (QR, αφηγήσεις, βίντεο)

Φύλλο Εργασίας ΣΤ΄

Τίτλος: Ο κόσμος τότε – ο κόσμος σήμερα

- Τι δείχνει ο πίνακας για την Κύπρο του παρελθόντος;
- Τι έχει αλλάξει και τι παραμένει ίδιο;
- Πώς θέλουμε να είναι ο κόσμος του μέλλοντος;

Κοινή Τελική Δράση

«Ο κόσμος μας σε 17,5 μέτρα»

Όλες οι τάξεις δημιουργούν από ένα κομμάτι (εικαστικό, θεατρικό, γραπτό) που ενώνεται σε έναν μεγάλο σχολικό «κόσμο», εμπνευσμένο από το έργο του Διαμαντή και τις σκέψεις των παιδιών.

Παιδαγωγική Αξία

- Κλιμακωτή ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Σύνδεση τέχνης, λογοτεχνίας και βιωματικής μάθησης
- Ενίσχυση πολιτιστικής ταυτότητας και προσωπικής έκφρασης

Εισηγήσεις Καλλιτεχνών

1. Εικαστικός / Εικαστική Καλλιτέχνηδα

(Ζωγραφική – Μικτές Τεχνικές – Κολάζ)

Γιατί είναι απαραίτητος/η:

- Ο πίνακας «**Ο κόσμος της Κύπρου**» είναι ο πυρήνας του προγράμματος.
- Τα παιδιά καλούνται να επαναπροσεγγίσουν το έργο, να δημιουργήσουν τον **δικό τους “κόσμο”** και να δουλέψουν συλλογικά σε μεγάλο μήκος.

Ρόλος στο σχολείο:

- Εργαστήριο:
«Ο κόσμος μου σε μέτρα»
- Καθοδήγηση στη δημιουργία:
 - ο μεγάλου συλλογικού έργου (1–17,5 μ.),
 - ο επαναδημιουργίας μορφών του Διαμαντή με σύγχρονα υλικά.

2. Θεατρολόγος / Θεατρικός Εμπυχωτής

(Θεατρικό Παιχνίδι – Δραματοποίηση)

Γιατί είναι ιδανικός:

Οι μορφές του πίνακα:

- έχουν ιστορία,
- κουβαλούν επαγγέλματα, συναισθήματα, κοινωνικές σχέσεις.

Ρόλος στο σχολείο:

- Εργαστήριο:
«**Η μορφή βγαίνει από τον πίνακα**»
- Δραστηριότητες:
 - ο παγωμένες εικόνες,
 - ο μονολόγοι μορφών,
 - ο μικρές σκηνές από τη ζωή της παλιάς Κύπρου.

Τι να αναζητήσετε στη λίστα:

- ✓ θεατρολόγους με εμπειρία σε **Δημοτική Εκπαίδευση**
- ✓ καλλιτέχνες που δουλεύουν με **βιωματικές μεθόδους**

3. Χορογράφος / Καλλιτέχνης Κίνησης

(Σύγχρονος & Παραδοσιακός Χορός)

Γιατί ταιριάζει απόλυτα:

Ο πίνακας έχει:

- στάσεις σώματος,
- ένταση,
- κόπωση,
- εργασία,
- σιωπηλή κίνηση.

Ρόλος στο σχολείο:

- Εργαστήριο:
«**Τα σώματα του κόσμου της Κύπρου**»
- Μετατροπή:
 - ο στάσεων του πίνακα → κίνηση,
 - ο παραδοσιακών μοτίβων → σύγχρονη χορογραφία.

4. Συγγραφέας / Ποιητής / Δημιουργός Παιδικής Λογοτεχνίας

Γιατί είναι κομβικός:

Έχετε **«Πόσα μέτρα ήδη είναι ο κόσμος βιβλίο: μας;»**
 Το πρόγραμμα δεν είναι μόνο εικαστικό, αλλά και **στοχαστικό**.

Ρόλος στο σχολείο:

- Δημιουργικό **«Ο κόσμος μου σε λέξεις»** εργαστήριο:
- Δραστηριότητες:
 - ο μικρά κείμενα,
 - ο ποιητικές φράσεις,
 - ο συλλογικό «λεξικό κόσμου».

5. Κινηματογραφιστής / Οπτικοακουστικός Καλλιτέχνης

(Media / Νέες Τέχνες)

Γιατί προσθέτει σύγχρονη διάσταση:

Συνδέει:

- παρελθόν (Διαμαντής)
- παρόν (τα παιδιά)
- μέλλον (ψηφιακή αφήγηση)

Ρόλος στο σχολείο:

- Εργαστήριο:
«Ο πίνακας γίνεται ιστορία»
- Δημιουργία:
 - ο μικρών βίντεο,
 - ο αφηγήσεων μορφών,
 - ο QR codes για την τελική έκθεση.

1. Μόνιμο εικαστικό έργο τοίχου

 «Ο κόσμος μας σε 17,5 μέτρα» (ή σε μικρότερη κλίμακα)

Τι είναι:

Ένα μακρόστενο συλλογικό έργο (π.χ. 6–10 μ. αν όχι 17,5), σε:

- εσωτερικό διάδρομο ή
- προστατευμένο εξωτερικό τοίχο.

Κάθε τάξη δημιουργεί ένα τμήμα:

- Α΄–Β΄: χρώματα, μορφές, συναισθήματα
- Γ΄–Δ΄: επαγγέλματα, κίνηση
- Ε΄–ΣΤ΄: λέξεις, μηνύματα, σύγχρονος κόσμος

Υλικά: ακρυλικά, μικτές τεχνικές, στένσιλ, ανάγλυφα στοιχεία
Καλλιτεχνική καθοδήγηση: εικαστικός από τη λίστα Υφυπουργείου

Γιατί αξίζει:

- ✓ συλλογικό έργο όλων
- ✓ συνδέεται άμεσα με τον Διαμαντή
- ✓ μένει ως ταυτότητα του σχολείου

2. «Μονοπάτι του Διαμαντή» μέσα στο σχολείο

Πολιτιστικό μονοπάτι με στάσεις

Τι είναι:

Ένας μόνιμος διάδρομος πολιτισμού με:

- αναπαραγωγές λεπτομερειών του πίνακα,
- έργα παιδιών,
- σύντομα κείμενα μαθητών.

Κάθε στάση περιλαμβάνει:

- τίτλο,
- σκέψη παιδιού,
- QR code (προαιρετικά) με αφήγηση/βίντεο.

Γιατί αξίζει:

- ✓ δεν φθείρεται εύκολα
 - ✓ γίνεται εργαλείο για επόμενες τάξεις
 - ✓ μετατρέπει το σχολείο σε «μικρό μουσείο»
-

3. Μόνιμη γλυπτική εγκατάσταση στην αυλή

«Οι άνθρωποι του κόσμου μας»

Τι είναι:

Μικρές γλυπτικές μορφές (ή ανάγλυφα σε πλάκες):

- εμπνευσμένες από στάσεις του πίνακα,
- φτιαγμένες από παιδιά με καθοδήγηση (πηλός, τσιμέντο, μέταλλο, ανακυκλώσιμα).

Τοποθετούνται:

- σε παρτέρια,
- γύρω από δέντρο,
- σε μικρή «αυλή πολιτισμού».

Γιατί αξίζει:

- ✓ ανθεκτικό
- ✓ βιωματική
- ✓ συνδέει τέχνη–χώρο–σώμα

διαδικασία

Μόνιμο μεταλλικό ή ξύλινο δέντρο:

- φύλλα με λέξεις/σύμβολα των παιδιών,
- αξίες που «μεγαλώνουν τον κόσμο».

Γιατί αξίζει:

- ✓
- ✓
- ✓ συνδέεται με Αγωγή Ζωής & Πολιτειότητα

συμβολικό
εξελιξιμο

-
- είναι μόνιμο αλλά όχι «βαρύ»,
 - αφήνει ισχυρό πολιτιστικό αποτύπωμα.
-